

หลักสูตรอบรม การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์ หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/82

วันที่ 9 - 10 สิงหาคม 2562

จาก อบต.แม่คง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ผู้เข้าร่วมทั้งหมด 49 คน

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของโครงการร้อยใจรักษ์ โดยเริ่มจากมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์เข้ามาดำเนินการ ในหมู่บ้าน ห้วยसान และ หมู่บ้านข้างเคียงที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้นำแนวทางการพัฒนาทางเลือก ใช้สร้างโอกาสในการปรับเปลี่ยนชีวิตจากการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มาเป็นอาชีพที่สุจริต

สำหรับหลักสูตรการอบรมนี้รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการร้อยใจรักษ์ โดยมีนโยบายที่สำคัญคือการขยายผลโครงการฯ ไปสู่พื้นที่อำเภอชายแดนใน 4 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และพะเยา รวมทั้งสิ้น 19 อำเภอ โดยมีมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ดำเนินการในการจัดฝึกอบรม

ทั้งนี้สิ่งที่คาดหวังในการอบรมนี้ คือ การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนจากทุกคน และการนำประสบการณ์การเรียนรู้แนวทางพระราชดำริหลักทรงงาน และศาสตร์พระราชา **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสมกับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ปัญหาของชุมชน โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินงาน และท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณ

หลักการพัฒนาทางเลือก

ในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายยุทธชัย ตาห่อ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ 1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้ 2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้นอยู่รอด นั่นคือ สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคงสามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงิน และพึ่งพาตนเองได้ 3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ โดย โครงการร้อยใจรักษ์ได้มีการสำรวจข้อมูลจริงพร้อมทั้งการคืนข้อมูลให้ชาวบ้านรู้ปัญหาของตนเอง และ 4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดูจากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน

ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

การจัดการระบบน้ำ

1

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำ โดยใช้อ่างพวงขอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วยระบบกัลกน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องสละแรงงานการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : อ่างพวงขอยซีเมนต์ ใช้ดินใดทำการผสม

ตอบ : ผสมปูนเข้ากับดินจากกันบ่อ ซึ่งจะละเอียดและแข็งแรงกว่าดินผิวน

ถาม : อ่างพวงสาธิตนี้ มีขนาดเท่าไร

ตอบ : ขนาด กว้าง x ยาว ที่ 13 x 28 เมตร และระดับความลึกที่ 2.5 เมตร

ถาม : เคยพบกรณีที่น้ำในอ่างพวงแห้งบ้างหรือไม่ตอบ

ตอบ : น้ำในอ่างพวงจะมีน้ำหรือไม่ขึ้นอยู่กับการดูแล

ต้นน้ำว่าปริมาณน้ำเพียงพอหรือไม่ หากต้นน้ำไม่
เพียงพอ น้ำในอ่างพวงจะแห้งตามได้

พืชระยะยาว ไม้ผล

2

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ
ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ
โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูง
ของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านและสร้าง
รายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่า
อนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา
นอกจากนี้ พัฒนา ต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่
พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ เพื่อการส่งออก CP
และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิตและการ
ส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ดอกจีว้แดงตากแห้ง ชาวบ้านในพื้นที่นี้จะ
สามารถขายส่งให้ตลาดใดได้บ้าง

ตอบ : ชาวบ้านสามารถส่งขายในตลาดโครงการได้

ถาม : ในกรณีที่สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้ขาย
ผลผลิตให้กับพ่อค้ารายอื่นก่อนกลุ่มวิสาหกิจ จะมี
มาตรการการจัดการอย่างไร

ตอบ : ทางกลุ่มจะดำเนินการตามกฎหมายที่ตั้งไว้ คือ หาก
พบว่าทำผิดกฎจริง จะตัดสิทธิ์ในกองทุนวิสาหกิจ และ
ในปีต่อไป จะไม่ได้รับผลประโยชน์จากกลุ่มใดๆทุก
กรณี

ถาม : กองทุนป้องกันไฟป่าเป็นอย่างไร

ตอบ : ทำการแบ่งแนวกันไฟ โดยแบ่งเป็นหย่อมบ้าน
ดูแลในพื้นที่ มิงบให้ไร่ละ 10 บาท หากเกิดกรณีไฟ
ไหม้ป่า จะทำการปรับ 500 บาท ต่อไร่

ความมั่นคงทางอาหารในชุมชน

3

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์อีโตเป็นพันธุ์
ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่ง
จากเดิมได้ 600 กิโลกรัม/ไร่ เปลี่ยนมาเป็น 800 -
1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีการทำการเกษตรผสมผสานแบบ
ครบวงจร 1 ไร่ 1 แสน (เป้าหมาย คือ อยากให้คนที่ไม่มี
พื้นที่ทำกิน มาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสานใน
พื้นที่ 1 ไร่ มีการปรับปรุงดินด้วยการหมักดินและปลูก
พืชสลับหมุนเวียนกัน ทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และ
การทำปศุสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : สารชีวภัณฑ์ มีประโยชน์อะไรบ้าง

ตอบ : สามารถใช้กำจัดแมลงศัตรูพืช และป้องกันโรคพืชจากเชื้อราได้

ถาม : หัวเชื้อสารชีวภัณฑ์นี้ คือปุ๋ยใช่หรือไม่

ตอบ : เป็นสารช่วยป้องกันศัตรูพืช ไม่ใช่ปุ๋ยแต่อย่างใด

ถาม : ในหัวเชื้อสารชีวภัณฑ์ 1 ถัง ประกอบด้วยอะไรบ้าง

ตอบ : ประกอบด้วย ข้าวสาร ข้าวเปลือก และหัวเชื้อสารชีวภัณฑ์

ถาม : การปลูกกล้วยใน 1 กอ ควรปลูกกี่ต้น

ตอบ : ควรเหลือไว้เพียง 5 ต้น

ถาม : การห่อผลกล้วย ควรห่อช่วงใดถึงจะดีที่สุด

ตอบ : แนะนำให้ห่อตั้งแต่กล้วยออกผล และเมื่อผลออกครบแล้วจะสามารถตัดเครือออกจากห่อได้เลย

การทำปศุสัตว์

4

การส่งเสริมปศุสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร กองทุนวัคซีน ให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : สูตรต้นกล้วยหมัก มีข้อดี หรือ ข้อแตกต่างจากอาหารสำเร็จรูปตามท้องตลาดทั่วไปอย่างไร

ตอบ : สูตรต้นกล้วยหมัก เป็นสูตรอาหารลดต้นทุนเพื่อช่วยในการลดต้นทุนการผลิตสัตว์ในพื้นที่ ซึ่งมีส่วนช่วยในการเจริญเติบโตของสัตว์ ระบบการขับถ่ายรวมถึงช่วยลดกลิ่นจากมูลสัตว์ให้เจือจางลง

ถาม : ท่อนพันธุ์หญ้าเนเปียร์หวานอิสราเอล สามารถหาซื้อได้จากแหล่งใด

ตอบ : สามารถหาซื้อทั่วไปตามอินเทอร์เน็ต ราคาอยู่ที่ท่อนพันธุ์ละ 1-4 บาท

ถาม : หญ้าเนเปียร์หวานอิสราเอล เมื่อขายในปริมาณ 1 ไร่ จะได้ราคาผลผลิตกี่บาท

ตอบ : 1 ไร่ จะสามารถขายได้ที่ราคา 2,000 บาท

การแลกเปลี่ยนภาคีราชการ

กับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

นายสุรัตน์ สุธาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านบ้านเมืองงามใต้ และ นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่สาย ได้เกริ่นนำโครงการร้อยใจรักษ์ และได้บรรยายถึงความเป็นมาเหตุผลที่เข้าร่วมการดำเนินโครงการ ดังนี้

ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหา กลุ่มผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือดร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นจำนวนมากและได้จัดประชาคมเพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่าร้อยละ 80 และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด

ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยसान หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมามีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบ การพัฒนาร่วมกัน ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการ คือศึกษาพื้นที่ สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคม หลังจากนั้น ได้รวบรวมข้อมูล แล้วคืนข้อมูลให้แก่ชุมชน ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มี

การแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชาคมซึ่งในเวทีการประชาคมได้มีหลายหน่วยงานเข้าร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา จากการจัดเวทีประชาคมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชาคมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

ประเด็นการแลกเปลี่ยนภาคีราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

ถาม : ความปลอดภัยของผู้ใหญ่บ้านบ้านเมืองงามใต้ ที่ทำงานในด้านยาเสพติด หากผู้มีอิทธิพลพันโทชออกจากรือนจำแล้ว จะมีความปลอดภัยมากน้อยเพียงใด ทั้งด้านชีวิต และทรัพย์สิน

ตอบ : ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้ กล่าวว่า หากทำหน้าที่ของตนเองดีแล้ว ก็ไม่กลัวสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมั่นใจว่าผู้มีอิทธิพล คงไม่พันโทชจากรือนจำมาได้ เนื่องจากคดีนี้เป็นคดีสำคัญ ตนในฐานะเป็นผู้ใหญ่บ้านเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของสังคมไทย

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ ผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นางรัชนิ : เป็นชาวบ้านห้วยสำนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการค้าและเสพ แต่เป็นผู้ใช้เงินที่ได้จากการค้ายาเสพติด ไม่เคยทำงานหาเงินเอง มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงให้เงินใช้ตลอด ใช้ชีวิตสุขสบาย เมื่อผู้มีอิทธิพลถูกจับตัวไปและโครงการร้อยใจรักเข้ามา เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิมีเสียงมากขึ้น หมู่บ้านเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตอนนี้ทำงานเป็นลูกจ้างโครงการรายวัน ก็ใช้เงินประหยัด แต่ก็ภูมิใจที่หาเงินมาเลี้ยงครอบครัวได้ด้วยตนเอง

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพยาตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงยาฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้เข้ามาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิตย์ : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยาหมู่บ้านยะผา สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตมั่วๆ เข้าร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับ

คำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุรณ์ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชา ผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับทำเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วมจากการแลกเปลี่ยน

ถาม : อาการหลังเลิกการเสพยา เป็นอย่างไร

ตอบ : อาการอ่อนแรง นอนซึม และเหนื่อยล้า

ถาม : การเลิกเสพยาอย่างเด็ดขาดนั้น ต้องใช้ระยะเวลานานเท่าใด

ตอบ : ใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ที่จะมีอาการอ่อนแรง จับสั่นตลอดเวลา เพราะมีความอยาก แต่หากเมื่อพ้นช่วงนี้ไปแล้วต้องพยายามหักห้ามใจ ห้ามหันกลับไปเสพอีก

การสรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้นำกล่าวสรุปกิจกรรมการอบรมในครั้งนี้ว่า สิ่งที่คุณผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งสิ่งที่สำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาได้ ดังนั้นการดำเนินงานของโครงการร้อยใจรักษ์ จึงเน้นการพัฒนาพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การระเบิดจากข้างใน ด้วยการให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม รวมไปถึงการให้โอกาสคนที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายได้มีโอกาสดูกลับตัวมาเป็นคนดี หันมาประกอบอาชีพที่สุจริต ด้วยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ โดยการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ชุมชนก็จะสามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง และเมื่อชุมชนอยู่ได้ด้วยตนเองโดยไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย ปัญหายาเสพติดก็จะค่อยลดหายไป

ทั้งนี้ได้มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ คือ

1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน

2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการแก้ไขปัญหาคือความต้องการของหมู่บ้านชุมชน

โดยมีหลักเกณฑ์ คือ

1. เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหามูลนิธิชุมชนของท่าน โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหาร ระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ
3. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ จะมอบงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การสรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่คุณผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็ไม่สามารถพัฒนาได้

เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอบรม

1. อ่างพวงสันเขา 2 แบบ คือ อ่างพวงพลาสติก และอ่างพวงขอยซีเมนต์
2. การหาแหล่งน้ำ ต้องหาในช่วงหน้าแล้ง
3. การไหลของน้ำจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ โดยใช้ระบบกัลกน้ำ
4. การบริหารจัดการน้ำ โดยการติดตั้งมิเตอร์โดยพร้อมทั้งมีคณะกรรมการดูแลน้ำ
5. การจัดการพื้นที่แบบองค์รวมแบ่งเป็น 4 ส่วน 1. ป่าใช้สอย 2. ที่เนินเขา 3. ที่ดอน และ 4. ที่นา
6. การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ
7. การใช้ระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์
8. การปลูกพืชแบบผสมผสาน
9. การปลูกจ๊วดอกแดง เหลืองอินเดีย และ หางนกยูง เพื่อปรับปรุงดิน และส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว
10. การต่อยอดสายพันธุ์มะม่วง ให้ตรงตามสายพันธุ์ที่ตลาดต้องการ
11. การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อต่อรองราคาผลผลิตกับพ่อค้าคนกลาง
12. ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับมาตรฐานการรองรับ GAP
13. การจัดการพื้นที่ 1 ไร่ 1 แสน แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ บ่อปลา แปลงผักสวนครัว และการเลี้ยงปลุสัตว์
14. การปลูกข้าวพันธุ์ กข 21 (พันธุ์อีโต)
15. วิธีการลดการใช้สารเคมี โดยใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน
16. การทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากมูลสัตว์

17. การเลี้ยงเปิดไข่พันธุ์กาก็แคมเบลล์ ไก่ดำพันธุ์ภูพาน เปิดเทศพันธุ์บาบารี และเปิดเนื้อพันธุ์อีโหลียง
18. การจัดตั้งกองทุนพันธุ์สัตว์ กองทุนยาวัคซีน กองทุนอาหาร และ กองทุนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สำหรับคนยากจน
19. การจัดตั้งทีมอาสาสมัครเคลื่อนที่ เพื่อการดูแลสุขภาพสัตว์ พร้อมทั้งป้องกันปัญหาโรคระบาดในพื้นที่
20. การส่งเสริมการปลูกหญ้าพันธุ์เนเปียร์หวาน อีสราเอล และสูตรอาหารต้นกล้วยหมัก เพื่อลดต้นทุนอาหารในการเลี้ยงสัตว์

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. เทคนิคการสร้างอ่างพวงสันเขาให้เหมาะสมกับพื้นที่
2. การทำปุ๋ย PR เพื่อลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มผลผลิตในการเลี้ยงปลาและการปลูกพืช
3. การปลูกพืชแบบขั้นบันได เพื่อรักษาหน้าดิน
4. กระบวนการรวมกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชชนิดเดียวกันอย่างเป็นระบบ
5. มาตรการการดูแลพื้นที่ ป้องกันไฟป่า
6. การนำสูตรอาหารลดต้นทุน (กล้วยหมัก) ไปใช้ในชุมชน
7. วิธีการเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับพื้นที่

ตัวแทนผู้นำชุมชน สะท้อนปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน

อบต.แม่คง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

ในเขตพื้นที่ อบต.แม่คง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน
ประสบปัญหาการขาดน้ำใช้ เพื่อการอุปโภค-บริโภค รวมถึงใช้
ในการเกษตร โดยผู้นำชุมชนได้เสนอการแก้ไขปัญหใน
พื้นที่ แบ่งเป็น 2 โครงการ ดังนี้

- โครงการที่ 1 การสร้างฝายชะลอน้ำ 4 ฝาย
การสร้างฝายชะลอน้ำ โดยเส้นทางการลำเลียงน้ำจะไหลผ่านพื้นที่หมู่ 11 หมู่ 5 หมู่ 2 และ หมู่ 3
- โครงการที่ 2 ฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.)
การสร้างฝายชะลอน้ำ โดยเส้นทางการลำเลียงน้ำจะไหลผ่านพื้นที่หมู่ 10 หมู่ 8 และ หมู่ 1

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 1/82 อบต.แม่คง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	95.00	5.00	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	65.00	27.50	7.50	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	72.50	27.50	-	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	72.50	27.50	-	-
วิทยากรมีความรู้	97.50	2.50	-	-
สถานที่อบรม	85.00	15.00	-	-
สถานที่พัก	92.50	7.50	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	90.00	10.00	-	-

หมายเหตุ มีผู้ส่งแบบประเมิน 40 คน จาก 49 คน

